

The best advertising medium to reach 250,000 Slovenians in United States. American in spirit, foreign in language only.

Clevelandska Amerika

Issued three times a week. Official Organ of 85 Slovenian Societies and Organizations.

NO. 85. CLEVELAND, OHIO MONDAY, JULY 23, 1917. LETO X. — VOL. X.

Pravila za poklicane v vojaško službo

Oni, katerih številke so bile dvignjene med prvimi, ne bodejo klicani pred spoboto. Na zdravniško preiskavo mora vsak, tudi oni, ki nimajo papirjev, dasi ne bodejo vzeti k vojakom. Usoda oseb s prvimi papirji se odloči pozneje.

—Potem ko so spremeniili načrt dvigovanja številke za vojaško službo se v zadnjem trenutku, se je pričelo dvigati številke ob pol deseti uri zjutraj pretečeni petek. Dvigavanje številke se je vršilo 16 ur in pol ne prestanto, in je bilo končano še le v soboto ob 2. uri zjutraj. Potegnenih je bilo 10.500 številke. Dvigavanje številke je gotovo enkrat za vselej in se številke ne bodejo več vlekli. Vseh deset milijonov registriranih mož in fantov je poklicanih za vojaško službo, toda vsi ne pridejo na vrsto, ampak le oni, katerih številke so bile prve dvignjene. Prva potegnjena številka je bila 258. Ta je zadel enega Slovenca v Clevelandu in sicer Antona Stefančiča na Way ave. V splošnem v Clevelandu ni klicanih mnogo Slovencev, če se vzame ogromno slovensko prebivalstvo v pošte. Imena poklicanih približno je preogramno delo. Vsak bo dobil od distriktnega odbora karto, kdaj in kje se je treba zglasiti. Pred petkom ali soboto tega tedna sploh ne bo nihče klican. Potem pa se začne glavna stvar: Zdravniško preiskava in polaganje prošnje za izvetje od vojaške službe.

Sledečih pravil se je treba držati: Kdor je oženjen in v resnici preživlja ženo in otroke, naj vložijo prošnjo, zaprišeže in nese prošnjo distriktnemu odboru. Ta odbor mora v treh dneh rešiti vašo prošnjo. Če bodete zavrnjeni, ker ste nesposobni radi zdravja ali napak, se vam naznani ob enem kaj morate storiti. Če vas distriktni odbor izvzame od vojaške službe, pa se vlada lahko pritoži proti temu in vas še enkrat pokliče. Toda vi imate pravico do nadaljnje pritožbe. 2. V Clevelandu se mora dobiti 8140 vojakov za narodno armado. 114.000 mož in fantov je registriranih. Najprvo jih bodejo poklicali 17.000 na preiskovanje, in če izmed teh 17.000 dobijo dovolj sposobnih za vojaštvo, to je, če jih dobijo 8140, tedaj se nadaljna preiskava ustavi, in vam se ni treba več brigati. To da če jih ne bo dovolj, tedaj pokličejo nadaljnih 8000 na preiskavo, in to se ponavlja toliko časa, dokler ne dobi vlada 8140 sposobnih mož. 3. Pazite na dopisnico ali pismo, katero dobite od odbora. Naredite vse, kar je na tej dopisnici ali v pismu zapovedanega. Če naredite tisto, se izognete marsikateri sitosti. Kdor koli bo klican v službo, dobi naznanilo po pošti, in njegovo ime bo objavljeno v časopisu, objemljen pa tudi razstavljeno v novi sodnji. 4. Ne delajte nobenih prošnji za izvetje od službe, če niste klicani. Če vas ne pokličejo, je to znamenje, da niste na vrsti in če sedaj ne bode klicani tekom petih dni, je to znamenje, da ne bode klicani najmanj šest mesecev ne. Katero številka pa se nahaja v sredini ali proti koncu uradne listine, pa ne pride na vrsto omo, kve ali tri leta, če bo vojna sploh tako dolgo trajala. Pomnite torej, ne delajte prošnje za izvetje, razven če ste poklicani.

5. Jako važno! V Clevelandu je mnogo oseb, ki so prišle iz drugih mest, in ki se niso v Clevelandu registrirale. Kaj naj naredijo? Najprvo se naj prepričajo če je njih številka v prvih vrstah dvignjena. Če ne vedo za svojo številko, naj nemudoma pišejo na dotični uradi, kjer so se dali registrirati. Ta urad jim pošlje številko, potem pa naj pogledajo, ali je ta številka med prvimi, srednjimi ali zadnjimi. Če je med prvimi, bodejo klicani. Če ni, naj počaka. Objemljen ko pišete na dotični urad, prosite, da vam pošljejo transfer v mesto, kjer sedaj stanujete, in ko je gotovo, tedaj pa naredite vse drugo, kakor bi vedno tukaj stanovali. 6. Pazite posebno oni, ki ste se preselili iz ene ceste na drugo. Če ste se preselili, karti zaključite. Dajte novi in stari naslov. Kajti vlada je izdala pravilo, da nihče se ne more izgovarjati, če ne dobi naznanila, da se mora javiti. Vsakdo mora skrbeti, da ima pri odboru svoj pravi naslov. Vlada smatra, da je dovolj, če je vaše ime javno razobčeno in priobčeno v časopisu. 7. Ali bodejo vsi naenkrat poklicani? Ne. Prva skupina poklicanih bo razdeljena na tri dele. Prvi del se mora oglasiti pet dni po tem, ko dobi naznanilo po pošti, ali kakor je v časopisu naznanjeno. Druga skupina se mora oglasiti 6 dni po naznanilu in tretja skupina sedem dni po naznanilu. Vselej je dana ura, kdaj se morate zglasiti. 8. Kdor koli hoče sedaj prostovoljno v vojsko, lahko to stori, toda nič več pozneje, ko bo že poslano naznanilo po pošti, da je klican. Tedaj neha vsako prostovoljstvo. Razlika med prostovoljstvom in poklicanjem je ta: Če greste prostovoljno, tedaj lahko zberete to ali ono vrsto vojaštva, kar hočete, če bodete pa poklicani, tedaj bode morali tja iti, kamor vas pošljejo. Nihče, ki bo poklican v službo, ne bo smel zbirati vrste vojaštva, pač pa je vsakomur na prosto dano izraziti svojo željo, in od vlade je odvisno ali upošteva ali ne.

9. Pomnite, da pridejo vsi na zdravniško preiskavo, ki so poklicani v prvi skupini. Brez vprašanja je, ali imate prvi papir, drugi papir, ali sploh nobenega, ali ste oženjeni ali imate kakšna drug vzrok, ali vam manjka roke, noge, ali očesa, ali ste drugače pohabljeni — vsak mora na zdravniško preiskavo, ki dobi naznanilo po pošti ali če je sploh v prvi skupini poklicanih. Ljudje brez papirjev ne bodo vzeti, in njih usoda se odloči pozneje v kongresu, do čim nameravajo Zjed. države vzeti ljudi s prvimi papirji, toda tudi ni še gotovo, kajti oblasti študirajo sedaj mednarodne postavbe, če je to dovoljeno. Toda brez izgovora, ali imate papirje ali ne, na zdravniško preiskavo morate.

10. Vi ste oženjeni, podpirate ženo in otroke, tola nečete prositi za izvetje, ker smatrate pod svojo lastjo, da bi se izgovarjali. Vi hočete služiti pri ameriški armadi, tudi če morate ženo podpirati. Pomnite, da vlada neče delati nikomur težave, brez sramu lahko vzamete papirje za izvetje in jih spolnite. Če vi nečete tega, lahko naredi vaša žena to, ali pa celo tretja oseba, ki je vaš sosed, in ki more seveda prisesti, da je vse res.

11. Pomnite, vlada ne želi, da bi komu delala težave, in postavba je mnogih ozirih in slučajih jako popustljiva in

Uporne ruske armade bežijo iz Galicije.

Vojaštvo neče poslušati povelj, in Nemci so udarili na uporne Ruse, jih pognali nazaj za 16 milj, jim odvzeli vse pridobljene kraje ter razkropili armado. Ekstremni socialisti so odgovorni za uporni duh. Kerenski je diktator in skuša ustaviti beg ruskih armad.

London, 22. julija. Disorganizirana, uporna horda, je danes vse, kar je ostalo od velike ruske armade, ki je pred enim tednom bila še tako zmagovita. Ta ruska horda, ki nima več imena "armada" se umika divje po galiskih planjavah in prepušča sovražniku one dele, katere je pred enim tednom s takim trudom in žrtvami dobila v svoje roke. Nč več upanja nimajo zavezalci v rusko armado. Nezadovoljstvo med vojaki, nemški spijoni in notranji nemiri v Rusiji so povzročili, česar cvet nemško-avstrijske armade ni mogel narediti. Večraj so Nemci zašli, da se v ruskih vrstah nekaj godi, in dočim so se ruski vojaki med seboj prepirali, ali naj ubogajo povelja svojih častnikov, so Nemci planili nadnje, jih pobili in pomandrali, ostale pa zapodili na vse strani.

Ruski zgbujajo Galicijo. Nemci so postavili na fronto vse moštvo, kar so ga mogli dobiti ter tako strahovito udarili proti Rusom, da so le z begom se rešili. Uporni ruski regimenti so bežali na vse strani, ne da bi se skušali ustavljati. Če Nemci nadaljujejo stem, pženejo Ruse popolnoma iz Galicije. Nemci preganjajo Ruse na Sločov-Tarnopol poti. S tem je Lvov zopet na varnem, blóčim so Avstrijci bolj južno pri Brzezany napadli ruske armade jih z enim samim udarcem dobili nazaj vse, kar so zgbujili od 1. julija naprej. Na južni fronti pri vasi Novice so Nemci naskočili ruske postojanke, katerih so se Rusi polastili šele pretekli teden. Odvezli so jim vse.

Disciplina je zginila. Nemška uradna poročila, ki kor tudi poročila generala Brusilova naznaja, da je zginila vsa disciplina iz ruskih vrst. Vsak ruski vojak dela na svojo roko, povelja častnikov so zaman. Iz Berolina se poroča, da Rusi zaigajo vasi in mesta, ko se umikajo in da sledi strahšno opustošenje ruski armadi. Oči vseh zro na Petrograd. Zalostne novice prihajajo iz Petrograda. Tu so se vršili ulični poboji in umori. Nad 50 oseb je bilo večraj ubitih. Notranji nemiri v Rusiji so okradli generala Brusilova vseh njegovih zmag. Ruski republikanci preti druga nova kriza. Ministertvo je odstopilo, in edino Kerenski je še zmožen, da upelje reči in mir v notranjo Rusijo ter še enkrat dvigne rusko armado.

Kerenski je diktator. Kerenski je postal ministerški predsednik Rusije namesto odstoplega Lvova. Kerenski je v resnici diktator ruske republike, in od njega je odvisna bodočnost Rusije. Kerenski je že začel gospodariti z železno roko in voljo. Uporne regimente, naščuvane po radikalnih socializistih je dal razgnati in njih voditelje vreči v ječo. Ruske ječe se zopet polnijo kot pod Nikolajem. Glavni ruski zarotnik in hujskač, Nikolaj Lenine socializist ekstremnega kvila, ki je v službi nemškega kaiserja povzročil toliko gorja v Rusiji, je bil prijel na povelje Kerenskija, v trenutku, ko je hotel pobegniti iz Rusije. Zajedno z njim so zaprli sedem njegovih socializistčnih pomagačev.

Številne aretacije. Druga partija ekstremistov je bila prijeta, ko se je nahajala na potu v Kronstadt, kjer so hoteli mornarjem Baltiškega brodovja pridigati upor in anarhijo. Banke v Petrogradu so zaprte, ker se je Kerenski bal, da bi druha pričela pleniti. Koncil vojakov in delavcev mora proč. Kerenski se pripravlja, da uniči koncilvojakov in delavcev, ki je pravi vzrok vseh ruskih nesreč, uporov in nemirov, in kateri koncil je odgovoren, da so Rusi doživeli tako strahšen poraz v Galiciji. Vodilni ruski vojaški krogi so informirali Kerenskija, da ta koncil vzbuja le upor in revolucijo med vojaki, in da povrnitev pravične discipline je edina pot, po kateri more ruska armada priti do uspeha.

Rusko uradno poročilo. Petrograd, 22. julija. Jugozapadno okl Dvinska sovražnik nadaljuje s silnim obstreljevanjem naših postojank. V okolici Sločova se približuje sovražnik Tarnopolu. Naše čete niso kazale nobene vstrajnosti, in na nekaterih frontah niso hotele ubogati vojaških povelj, zato se povsod vrši neredno umikanje. Ob reki Lomnica je sovražnik večkrat skušal napasti, toda je bil odbit, posebej pa se mu je posrečilo, da je zasedel nekaj hribov. Francosko uradno poročilo. Pariz, 22. julija. Aktivnost artilerije je bila jako velika na Cerny-Craonne fronti. Naše baterije so razgnale več skupin Nemcev, ki so se zbirale na Californijski planoti. Na levem bregu reke Meuse in pri Rheimsu se vršijo artilerijski boji. Pri Laonais smo pognali Nemce nazaj, ki so se zagodili v naše strelne järke. Pri Cerny so se Nemci dvakrat polastili naše fronte na razdalji 250 metrov, toda dvakrat so bili izgnani. Na ostalih točkah je mir.

Rumunci se gibljejo. London, 22. julija. Nemci na rumunski fronti kažejo znake življenja, in v kritičnem trenutku, ko se Rusi umikajo iz Galicije, so Nemci tudi v Rumuniji poskusili napredovati. Toda Nemci so bili nemudoma ustavljeni od reorganizirane rumunske armade. Ruska armada v Rumuniji je ostala v rezervi in se ni ganila, ko so Nemci napadali. Kerenski je bil skoro ujet? Petrograd, 22. julija. Ruski socializistični hujskači bi se skor polastili Kerenskija pretečeni petek, baš ko je odhajal v neko baltiško pristanišče. Druhal je dospela na kolodvor v trenutku, ko je Kerenski odhajal. Kerenski je pozneje v Helzingforsu javno obdolžil ekstremne socialiste, da so v službi kajzerja in glavni povzročitelji ruskih neuspehov. Kerenski apelira na vse demokrate, da se zvesto držijo provizorične vlade. Še 33.000 prostovoljcev. Washington, 19. julija. Ameriška vlada želi še 33.000 prostovoljcev za redno armado, da znese skupni število te armade 200.000 mož. Grški kralj dobi ultimatum. Washington, 19. julija. Grški kralj Aleksander bo kmalu sledil svojemu očetu Constantinu če se ne bo udal zahtevam ministrskega predsednika Venizelosa, da opusti nevtralnost in s svo močjo pokrija zavezniške. Venizelos namerava po-

staviti in organizirati 200.000 mož močno grško armado, za kar so zavezniki obljubili denarno pomoč. Kralj temu nasprotuje. Unija grških organizacij je inasvetovala kralju naj ugodni Venizelosu, ker sicer njegova krona ni varna.

Pisma naših prostovoljcev. 3000 jih je sedaj na morju.

Uredništvo je dobilo iz mesta Lewis, Que. kjer se je jugoslovanska prostovoljska četa ustavila, sledečo brzojavko: Slovenski dobrovoljci napredujejo. Vsi zdravi in veseli. Javornik, zastavonoša. Nadalje smo dobili od prostovoljca France Lunka, bivšega našega službenca, sledeče pismo: V sredo, 18. jul. smo dospeli v kampo, katere ime pa mi ni znano, toliko vem, da je najbližje mesta Quebec. Potovanje je bilo nad vse prijatno, vozili smo se iz Pittsburgha kakih 30 ur. Vlak se je ustavil spotoma le kjer je bilo neobhodno potrebno. Izven Clevelanda je došel še en Slovenec, ki je bival v Woodlawn, Pa. Doma je iz Ljubljane, je oženjen in ima v starem kraju družino. Svoje čase je bival v Clevelandu. Iz Clevelanda nas je odšlo 27 Slovencev kljub temu, da se jih je par izneverilo. Tukaj biva polkovnik Jovanović in nekaj civilistov, ki pomagajo pri splošnem delu. Prihodnjič poročam obširneje. Najbrž odidem v petek na parnik. Prva ekspedicija je odšla že pretečeni teden, bilo jih je nak en tisoč Jugoslovancev med njimi trinajst Slovencev. Sedaj nas čaka tukaj okoli 1000, in jutri jih pričakujemo enako število. Žal, da se ravno Slovenci v tako malem številu odzivljejo, ker od njih bi morali največ pričakovati. Sedaj ni čas za sestavljanje resolucij in pošiljati v svet izjave, ampak je čas, da splošno delujemo. Vem da se bodele pri vas držala dosedanjih načel, katerim ste tako zvesti ostali skozi vse teške čase. Ljudstvo na povsod navdušeno pozdravljalo, najbolj ganljivo je pa bilo, ko so nas canadski otroci tako uljudno in priščrno pozdravljali ter nam voščili najboljši uspeh.

„Go and kill the kaiser“ se je izjavilo malo štiriletno dete na postavi v Brighton, Canada. Pogrešamo prav ničesar, razven pijače, katere je bilo dovolj v Clevelandu, toda navadili se bode mo in je najbrž ne dobimo prej, dolele ne pridelimo v Ljubljano k Tišlerju. Na Slovence sem jako ponosen. Vsi do zadnjega vedo, zakaj gredo, nekateri so se pa izjavili: Da si moramo v resnici sedaj priboriti Dom, kajti sedaj itak nimamo prave domovine. Če to mišljenje ostane, tedaj je brez dvoma, da bo naša stvar rodila krasne uspehe. Prijazno pozdravljam vse znance in prijatelje Lunka.

Uredništvo je nadalje dobilo pismo prostovoljca Leopold Puelja, ki piše: Danes, t. j. 20. julija odidem na ladjo. Imena ladje ne smemo povedati. Začn njikrat smo se ozrli na Ameriko, predno smo se podali na širni ocean. Tam daleč za ono vodo stoji naš rojstni dom, kateremu gremo na pomoč z veselim srcem, toda z veliko odgovornostjo. Prej ne bo duša imela mira, dokler ne zagledam domačih ravnin in pomagamo osvoboditi našo zemljo iz krempljev Mazarov, Italjanov in Nemcev. Bodite mi priščrno pozdravljeni vsi znanci in prijatelji širom Amerike, posebej oni v Clevelandu. Na svidenje v novo prerojeni domovini. Leopold Puelj.

Iz tega pisma je razvidno, da so naši prostovoljci že na morju. Potovali bodejo preko Francije in po Sredozemskem morju v Severno Afriko v Biserio, kjer so vežbe in prideljenje k posameznim polkom, potem pa odidejo na fronto. Kot je razvidno iz pisma Fr. Lunke je odšlo in deloma gre v kratkem že na 3000 jugoslovanskih prostovoljcev iz Amerike.

Zločini Germanov

(Crimes of Germany)

Uradno izvestje francoske, belgijske in ameriške komisije o živinskih delih nemške armade.

In kaj je resnica. Nemci v celnem svojem uradnem poročilu in v zapisniku o dogodkih v Andenne ne morejo povedati, da je bil ubit en sam nemški vojak. Dasi so Nemci z vsi silo preiskovali, nobene nezgode ni bilo. Toda kljub temu so zapisali, da so "bombe in ročne granate kar deževale na Nemce". Če bi Belgijci v resnici "hudičevno" se obnašali, zagнали nekaj tisoč bomb in granat, ali ne bi bilo umorjenih več sto nemških vojakov in druge totine ranjene? Toda Nemci niso nikdar našli bomb niti strojnih pušk. In kljub temu so Nemci v Andenne postrelili celo kupe civilistov ob reki Meuse. 234 jih našteje nemško poročilo. Prizori so bili groznejši kot se jih more popisati. Toda Nemci niti z besedo ne omenijo sivega ropanja v Andenne, ki je trajalo celih osem dni.

Nikjer v nemškem uradnem poročilu ne dobite nobenega izgovora, razven usodne besede "strel je padel". Toda Nemci so že naprej vedeli in znali, da se bodoje v posameznih slučajih Belgijci uprli, kajti tako se ne bi uprli, če mu sovražnik napade zemljo, ne da bi domaćini dal najmanjšega povoda za to. In kakor se spričuje iz nemških poročil, so bili Nemci že naprej pripravljeni, kako bodoje morili, ropali in požigali. Nemci trdijo, da njih zločini v Belgiji so bili povzročeni od belgijske vstaje. To je laž in sicer jako nespametna laž. Nemška vlada je izdala posebno knjigo o belgijski preiskavi, ki obsega nad 300 strani, toda niti na eni strani, ne niti v eni vrsti te knjige ne moremo čitati, da so se Belgijci organizirano uprli Nemcem, in uporna organizacija je ravno tako nevidljiva kot "bombe in granate" o katerih Nemci ne morejo dokazati. Samo Nemci so imeli strojne puške in rabili so jih, da hladnokrvno morijo belgijsko prebivalstvo. Dvoje dejstev je, ki se blešče pred vsemi drugimi: Prvič umori in ropi po Belgiji so se pričeli, ker se je nahajalo nemško vojaštvo v nervozni paniki zaradi "strelcov". Drugič je pa masakre Belgijcev, ki ni bil povzroččen od nemškega vojaštva prostovoljno, ampak na zapoved hladnokrvnih nemških poveljnikov, ki so postali organizirani morilci, roparji in požigalci. Nemci so organizirali umore, rope in požige nad nedolžnim prebivalstvom, ker so upali, če z vso zločinsko krutostjo postopajo, bo belgijska vlada naredila mir z Nemčijo, da reši prebivalstvo. Na ta način bi se Nemci rešili Belgijcev, karakali bi nemoteno v Francijo in uničili Evropo. Toda ker se je belgijska armada ustavila nemški armadi, ki je brez naznanila planila v Belgijo, zato so se nemški častniki maščevali nad takimi možmi ženskami in otroci. Vsi nemški častniki so igrali v Belgiji ulogo morilcev, požigalcev, roparjev in nečistnikov.

Ženske in otroci.

Dokazi, da so Nemci preganjali ženske in otroke na fronto pred seboj, da jih rabijo za svoje čite, so številni. Sledeči dokazi so vzeti iz poročila ameriško-belgijske komisije: Zavezniški uslužbenec D-96 pripoveduje: V Louvainu so Nemci mene, moje ženo in dva otroka peljali na prostor, kjer se je izdelovala opeka. Tu smo našli 16 družin mož, civilistov. Spotoma je bil moj 16 letni sin ranjen v truh z bajonetom od nemškega vojaka, in ko smo prišli na dvorišče opekarne, se je zgrudil radi izgube krvi. Ko smo prišli tja, sem videl da so Nemci pripeljali še nekega drugega civilista, in videl sem kako so ga z revolverjem

ustrelili. Potem so pa Nemci zvezali nam roke na hrbtno, nakar so izbrali pet civilistov, med njimi mene, da korakamo na fronto pred Nemci. Dobili smo povelje, da vodimo Nemce proti Herentu. Častnik nam je povedal, da je storil to radi tega, da če se bo streljalo na nemške čete, da bodemo mi prvi padli. Pehali so nas naprej z bajonetmi.

V Armourgeur.

Prča G-1 pripoveduje: Dne 12. ali 13. avgusta sem se nahajal na hrbtno nad reko Meuse. Videl sem, da so Nemci prisilili kakih 200 možkih in otrok, da so korakali pred njimi. Korakali so mimo fortov Pontisse in Fleron, kjer so se tedaj nahajali belgijski vojaki. Belgijci poveljnik v fort Fleron je opazil civiliste spredaj pred nemško armado, in raditega ni hotel dati povelja, da se strelja na nje. Potem sem še večkrat videl belgijske civiliste kakó so korakali pred nemškimi četami. Nemci so jim grozili ne-prestano z bajoneti, da so korakali naprej. Žensk nisem videl, ampak mlade fante in može.

Belgijski vojak v Tirmontu.

Belgijski vojak G-2 pripoveduje: Nemci so prišli iz Tirmonta. Ko so prišli sem se umaknil s svojo stražo do železniške ograje. Cesta je bila zavarovana z dvema mitraljezoma pri vratih. Ko so Nemci šli naprej sem opazil dve ženski in pet otrok, ki so korakali kakih petdeset metrov pred nemško armado. Mi nismo mogli sprožiti naših strelnih pušk, ker bi sicer ranile naše otroke in žene. Ena izmed žensk je bila ranjena od nekega belgijskega vojaka. Ženske so povedale poveljniku, potem ko so dospeli do naše straže, da so jih Nemci prisilili iz hiš in da so korakale pred nemško armado. Stal sem poleg poveljnika tedaj in sem slišal kar so govorile.

Angleški častnik.

Angleški častnik G-4 pripoveduje: V nedeljo, 23. avgusta je dobila naša kompanija povelje, da postavi barikado preko ceste, ki je vodila južno od Monsa. Ko smo zgotovili barikado, smo čakali prihoda Nemcev. Nekaj civilistov nam je naznanilo, da prihajajo Nemci po cesti in sicer ravno, proti nam. Ko smo pogledali v določeno smer, smo opazili, da v resnici prihajajo toda ne Nemci, ampak cela četa žensk, deklet in otrok, ki so mahali z belimi robci, za njimi cela armada Nemcev. Brez dvoma je, da so Nemci nalašč postavili te otroke in ženske na svojo fronto, da bi s pomočjo žensk in otrok se obvarovali našega ognja, da me bi mogli streljati, in otrokom so zagrozili, da morajo mahati z belimi robci, da bi se Nemci lagje približali nam in streljali na nas. Civilisti so korakali proti nam, doleker niso zginili v neki stranski cesti.

V Monsu.

Angleški vojak G-6 pripoveduje: Bil sem za neko barikado na neki cesti v Monsu dne 23. avgusta, prvi dan ko se je naša armada spoprijela z Nemci. Skoti so se že borili z Nemci in so korakali mimo nas ter nam povedali, da nosijo Nemci angleške suknje, da bi nas premotili. Kmalu smo zagledali Nemce prihajati in sumljivo je bio sprva, če so v resnici Nemci ali ne, kajti nosili so angleške suknje. Najprvo so se zatekli pod varstvo nekaterih hiš na levi. Ko so se pozneje prikazali na cesti, so postavili otroke in ženske pred fronto. Prihajali so v masah in tudi ženske in otroci so bili nagnjeni pred njimi. Zdelo se nam je, da jih z bajoneti silijo na

prej, in videl sem, da so ustrelili več žensk in otrok ki niso mogli več naprej ali ki so se branili korakati naprej.

Belgijski ubežnik.

Belgijski ubežnik G-9 pripoveduje: V Monsu dne 23. avgusta sem videl, da so Nemci ujeti 200 belgijskih civilistov. Ob istem času se je vršila bitka med Angleži in Nemci, in Nemci so rabili belgijske otroke kot za ščit, da Angleži niso mogli streljati na nje. Stal sem tedaj na ulici de la Bisse. Nemci so prihajali po glavni cesti, Angleži so pa bili v stranskih ulicah. Videl sem, da so več Belgijcev ubili, ker so skušali pobegniti Nemcem, šest sem jih videl ustreljenih. Ne morem povedati kaj se je zgodilo z drugimi, korakali so naprej pred Nemci, dokler jih nisem zgubil s pogleda. Belgijci so bili različne starosti, toda med njimi ni bilo otrok ali žensk.

Z bajoneto prisiljeni.

Belgijski vojak G-26 pripoveduje: Bil sem s svojim bataljonom v strelnih jarkih v Willebroecku, kjer je bila sprva utrjena črta pred Antwerpom, okoli 25. septembra. 35. pešpolk je korakal proti nam po ravnini, mož od moža kak yard narazen. Nekateri so se plazili, drugi so korakali. Zdelo se mi je, da so Nemci napredovali iz nekega gozda na desni, in razločno sem videl, da imajo pred seboj na fronti več žensk in otrok. Posebno dobro sem videl štiri otroke, eno žensko, najbrž njih mater ter nekega starega moža. Tik za njimi so bili nemški vojaki. Tekom nadaljnega korakanja sem opazil, da se neka ženska brani iti naprej. Obrnila se je s hrbtno proti nam, in videl sem razločno nekega nemškega vojaka, ki se je plazil za njo, kakó jo je dvakrat z bajoneto zabodel proti prsom. Pri drugem sunku je ženska padla. Vsi smo slišali njene žalostne klice. Mi nismo streljali na otroke in ženske, ampak smo merili naprej, da zadenemo nemške vojake. Eden izmed otrok, star štiri ali pet let, je hitel proti ženski, ko je padla, toda nemški vojak takoj za njim je nastavlil svojo puško na sence otroka in krogelja je odtrgala otroku pol glave. To se je zgodilo skoro pred mojimi očmi. Naš regiment je nato zapustil strelne järke in napadel Nemce z bajoneti ter jih vrvel nazaj. Njih zgube so bile jako velike.

Angleški vojak.

Angleški vojak G-11 pripoveduje: Bil sem s svojim bataljonom v Monsu. Dne 24. avgusta smo se umakali iz okolice Monsa. Korakali smo po cesti tesno eden poleg drugega. Sovražna baterija, v nekem gozdu pri Monsu nas je obstreljevala. Kakih 700 jardov proč od nas sem opazil četo Nemcev močno do 600 mož. Niso bili v strelnih jarkih, niti nisem mogel opaziti če napredujejo ali se umikajo. Nahajali so se na odprtem prostoru in obstreljevani so bili od naše baterije, ki je neprestano sipala oganj nad nje. Kakih 300 sežnjevi zadaj in Nemcem na desno, se je nahajala mala vasica. Videl sem veliko število civilistov, ženskih, otrok in možkih prek fronto Nemcev. Bilo je okoli enajste ure dopoldne, Nemci so jih priganjali naprej. Neki mož je bil jako star in ves sledjučen. Videl sem dve ženski, katerih vsaka je imela troje otrok, katere so stiskale k sebi kot v varstvo. Ena izmed žensk je imela moder predpasnik na sebi. Vseh skupaj je bilo kakih dvajset žensk, 26 otrok in šest mož. Petnajst iz dvainsedemdeset. Belgijski ubežnik G-35 pripoveduje: V Hoogledu je bilo nekaj francoskih čet za cerkvi

jo, in začeli so streljati na Nemce, pa niso nikogar ubili. Nas o peljali Nemci klo nekega prostora, ki se imenuje Oudank, in iz Oudanka smo korakali v Staden. V Staden so francoske čete zopet streljale na nas in so ubile pet nemških uhancev na fronti, in tudi eden izmed belgijskih ujetnikov je bil ubit. Ko se je to zgodilo, so Nemci postali jezni in so vse belgijske ujetnike postavili na fronto. Francozje so nadaljevali s streljanjem. Petnajst belgijskih ujetnikov je bilo zadetih. Ko smo videli kakó tovariši padajo, smo mahali z robci in kričali: "Živela Belgija!" Francozje so potem nehali streljati na nas. Ostali ujetniki so potem skušali pobegniti in nekaterim se je posrečilo, kločim so ostale Nemci postrelili. Ostalo nas je kakih 15 pri življenju izmed 72. Med njimi sem bil tudi jaz.

Angleški vojak.

Angleški vojak G-36 pripoveduje: Ko smo zapustili Aisne so nas poslali v neko vas blizu Ypres, toda dobili smo alanm, in ko smo napredovali eden za drugim, so prihajali Nemci v nerednih vrstah s celo vrsto žensk, otrok in starih mož. Bili smo posvarjeni, da se ho kaj takega zgodilo, tedaj dobili smo povelje, da vseeno streljamo. Ko so bili Nemci pognani nazaj, so one ženske, ki niso bile ustreljene nam kazale hrube. Videl sem sam, kako je ženskam krči tekla po telesu, in na neki ženski sem naštel 35 ran z bajoneto. To se je zgodilo 20. oktobra.

V Schepelaerju.

Belgijski vojak D-135 pripoveduje: Dekleta so bila so bila onečastena od nemških vojakov na cesti, po kateri smo prihajali. Jaz sem o tem prepričan, ker takoj potem ko smo presenetili Nemce, sem videl kakó dekleta bežijo od njih proti Mašines, korakajočo mimo nas in spotoma so nam pripovedovale, kaj se je zgodilo. Vi del sem kri na njih krutih in nogah, kajti posile so kratka kri-la, stare so bile od 14 do 16 let, njih bluze so bile raztrgane, da so kazale prsa. Ti zločini so se zvršili v pričó vaškega prebivalstva, katero so Nemci uje-li.

Angleški vojak
Angleški vojak G-12 pripoveduje: 24. avgusta sem se nahajal s svojim oddelkom v Fra-

merica v neki stranski ulici v barikadi. Videl sem kakih 30 žensk, deloma oblečenih, nekaterere so imele otroke v naroč-

in jokale so vse. Velika četa Nemcev je bila tik za njimi. Dajte priložnost.

V teh dneh draginje.

naj se vsak čuva nevarnih bolezni, ki pomeni propad družinskega preračuna. Po polna resnica je v pregovoru, da kdor je najprej posvarjen, je najprej oborožen. Zaprtje, glavobol, zgrba apetita, splošna slabost, vsi taki simptoni naj vas napelejo, da hitro iščete zanesljivo zdravilo, da si prilhanite bodoče neprilike.

Trinerjevo ameriško grenko vino

je zdravilo, katero potrebujete v vseh takih slučajih. Ščiti prebavilne organe, odstrani nabrane nečistoče, kjer se redijo bacili, pomaga prebavi, povrne apetit in utrdi kri in želodec, da se lahko bori proti napadom škodljivih bakterij. V zgoraj omenjenih slučajih in pri nervoznosti, neredih v želodcu, pri spremembi življenja ali za premoganje, je to zdravilo priznано boljše kot vse druge priprave. Je delano le iz grenkih zelišč, korenin in lubja, ki ima zdravilno vrednost, in iz čistega, naravnega, močnega vina. Najbolj natančni železoc z veseljem pozdravi to zdravilo. Cena \$1.00. Po lekarnah.

Trinerjev liniment

pripelje v vaš dom pravo družinsko zdravilo. Je neprecenljive vrednosti za revmatizem in nevralgijo, izvrtne za nesreče, razpokline, napetja, trd vrat, itd. Je osvežljiv za utrujene mišice po trdem delu ali za trudne noge po dolgi hoji. Cena 25 in 50c po lekarnah, po pošti 35 in 60c

Trinerjev pomirjevalec kašlja

je najbolj zanesljivo zdravilo za prehlad in kašelj, hripavost, bronhitis, astma, itd. Cena ista kot liniment.

Trinerjeva zdravila so dobila največjo nagrado na vseh mednarodnih razstavah. Zadnja nagrada: Zlata medalja, San Francisco, 1915, največje darilo Pansamske razstave, 1916.

Joseph Triner,

APOTHECARY

1333-39 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

SODNIJSKO ODOBRENO

Navodilo, kako se postane ameriški državljan. Ustava, proglašenje svobode in postave ameriške republike.

AMERIŠKI DRŽAVLJAN

USTAVA IN POSTAVE

Cena 25c

TISKALA IN ZALOŽILA "CLEVELANDSKA AMERIKA" 6119 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO

Dobi se edino pri

Clevelandska Amerika

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI. SL. UNJSKA TISKARNA.

6119 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, OHIO